

KRISTINA OHLSSON

STIKLO Valkar









STIKLO
vaikai

UDK 821.113.6-93
Oh-09

Versta iš:
Kristina Ohlsson
GLASBARNEN
Lilla Piratförlaget, Stockholm, 2013

Knygos vertimą parėmė Švedijos meno taryba
(*The Swedish Arts Council*)

**SWEDISH
ARTSCOUNCIL**

© Tekstas, Kristina Ohlsson, 2013
© Viršelio iliustracija, Gediminas Skyrius, 2015
Išleista susitarus su *Salomonsson Agency*, Švedija.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Mantas Karvelis, 2014
© Leidykla „Niekio rimto“, 2015

ISBN 978-609-441-293-6

KRISTINA OHLSSON

STIKLO vaikai

Iš švedų kalbos vertė Mantas Karvelis



Vilnius
2015



NIEKAS NEŽINOJO, kur išsikraustė anksčiau čia gyvenusi šeima. Praėjusią vasarą jie tiesiog susikrovė daiktus ir išvažiavo. Nuo tada namas stovėjo tuščias.

– Jie paskambino birželį, – ištarė Bilei ir mamai namą rodęs vyras. – Pasakė, kad tėtis gavo kitą darbą ir reikia skubiai vykti. Klausė, ar galėčiau padėti jiems parduoti namą.

Palingavęs galvą ėmė kilti laiptais prie lauko durų. Mergaitė jautė augantį nerimą. Dabar jos gyvens čia? Atsisukusi mama nusišypsojo jai ta nauja, liūdna šypsena, atsiradusia pernai, kai susirgo tėtis. Bilei ji priminė klounus cirke.

Vyras atrakino lauko duris ir žengė vidun. Jos su mama sekė paskui.

– Aš, aišku, negalėjau atsisakyti, kai jie paprašė pagalbos, – pasakojo vyras. – Agentas, be abejo, nesu, bet namą parduoti juk gali bet kas. Tiesa, jiems išvykus neturėjau laiko. Rudenį ir žiemą kelis sykius kalbėjomės telefonu. Patariau palaukti vasaros.

– Ar daug buvo atvažiavusiųjų apžiūrėti namo? – paklausė mama.

Prieš atsakydamas vyras sudvejojo.

– Na, – ištarė, – nedaug, bet vienas kitas buvo. Dar keletas šiaip domėjosi.

Bilei pasirodė, kad vyras meluoja. Mokėjo tai pastebėti. Balsas iš karto išduodavo netiesą kalbančius žmones. Kaip tą kartą, kai paklausė mamos, ar tėtis mirs, o ši patikino, kad tikrai ne. Ji akimirksniu suprato, kad tai melas.

Vyras aprodė namą. Antrame aukšte buvo du gana maži miegamieji su šlaitinėmis lubomis. Pirmame įrengta virtuvė, svetainė, mažas miegamasis svečiams ir vonios kambarys.

– Virtuvė ankštoka, – tarė Bilė.

– Mums užteks, – atsakė mama.

Mergaitė žvalgėsi aplink. Namas atrodė senas. Vyro duotoje skrajutėje buvo parašyta, kad pastatytas beveik prieš šimtą metų. Nudažytas mėlynai, medinis. Dažai sutrūkinėję, atkreipė į tai dėmesį dar sode.

– Perdažė namuką vos prieš kelerius metus, – porino vyras. – Prieš tai buvo geltonas.

Jie stovėjo viename miegamųjų. Bilei atrodė, kad oras jame troškus. Viduje tvyrojo keistas kvapas, tarsi būtų negyventa dvidešimt metų. Jai nerūpėjo, ar namas buvęs žalias, geltonas ar juodas, tiesiog norėjo nešdintis iš ten ir grįžti namo.

Namo. Į namą Kristianstade, kuriame pragyveno visus savo dvylika metų ir niekur nenorėjo kraustytis. Mama įsikėlė į galvą, kad dabar, kai liko dviese, joms reikia persikelti į kitą vietą. Į Ohiusą, mažą miestelį maždaug už dvidešimties kilometrų, kuriame prabėgo mamos vaikystė. Bilei atrodė, kad joms ir taip gerai, tuo labiau kad išsikrausčius į kitą vietą tėtis vis tiek negrįš.

– Mėlyna gražiai atrodo, – tarė mama. – Geltona taip pat, bet, kiek suprantu, buvusiems šeiminingams patiko mėlyna. Kiek laiko jie čia gyveno?

Jie išėjo iš miegamojo.

Vyras išsisuko nuo tikslaus atsakymo:

– Tiksliai nepamenu. Gal trejus ar ketverius metus. Išsikraustė paskubomis, nes, kaip minėjau, mama gavo kitą darbą.

– O ne tėtis? – pasitikslino Bilė.

Vyras pažvelgė į ją ryžtingu žvilgsniu.

– Ne, mama.

Kambaryje įsivyravo tylą. Bilė girdėjo iš viršaus sklindantį garsą, tarsi kažkas būtų mažomis pėdutėmis lakstęs per čerpes.

– Paukščiai, – paaiškino vyras. – Prie to garso priprantama.

Ją nukrėtė šiurpas. Namas buvo nemalonus. Šaltas ir purvinas.

Ir dar tie buvusių šeiminių palikti baldai. Pastebėjusi jos žvilgsnį mama paklausė vyro, kada šeiminkai ketina juos pasiimti.

Šis atsikrenkštė:

– Na, jei gerai supratau, jis, regis, minėjo, kad namas parduodamas su baldais. Arba visai neparduodamas.

Mama nustebo:

– Turite omenyje, kad jei nepirksiu baldų, tai neparduos ir namo?

– Mokėti nereikės, – patikino vyras, – tiesiog niekas neatvažiuos jų pasiimti.

– Aišku, – atsakė mama, nors Bilė matė, kad jai visai neaišku.

Kas gi kraustosi nepasiimdamas baldų?

– Einu, palauksiu sode, o jūs tuo tarpu pasidairykite vienos, – ištarė vyras ir ėmė leistis laiptais.

Jos girdėjo uždaromas lauko duris ir netrukus jau matė jį pro langą.

– Ką manai? – paklausė mama. – Žinoma, bandyk įsivaizduoti be baldų, jų čia nebus. Be to, namą perdažysime ir suremontuosime taip, kaip norėsime.

Bilė pajuto gumulą gerklėje. Vos prieš metus persidažė savo kambarį mieste. Tėtis padėjo. Nustebo, kodėl taip greitai pavargo ir nuo ko jam taip įsiskaudėjo nugarą.

– Nenoriu gyventi Ohiuse, – ištarė. – Čia neturiu draugų, visi pažįstami gyvena mieste. O ir namas man nepatinka.

– Kuo jis tau blogas? – pasidomėjo mama.

Bilė nežinojo, nuo ko pradėti. Visur pilna dulkių, langai juodi nuo purvo. Ant stogo kuitėsi paukščiai, girgždėjo ir sienos, ir grindys.

– Jis toks... senas, – galiausiai išlemo ji.

– Mažute, mūsiškis mieste irgi senas.

Bilei ėmė perštėti akis. Pasitrynė jas megztuko rankove.

Namas nepatiko, ir viskas.

– Aš leidžiuosi į apačią, – tarė mama. – Kai apsižiūrėsi, ateik ir tu.

Laiptai sugirgždėjo nuo mamos žingsnių ir netrukus Bilė jau girdėjo ją darinėjančią spintelės dureles virtuvėje.

Bilė perėjo į kitą miegamąjį, kuris būtų jos, jei tik čia atsikraustyti. Šis buvo pilnas daiktų, lentynų ir baldų. Palei sieną stovėjo lova su žaliu užtiesalu, o kampe – kažkieno rožine spalva nudažytas medinis rašomasis stalas. Ant jo mėtėsi bloknotas ir kreidelės, o šalia pūpsėjo krūva piešinių. Atrodė, lyg kažkas ką tik sėdėjo ir piešė, o paskiau pakilo ir tiesiog išėjo. Ir niekada nebe-grįžo.



JOS ĮSIKRAUSTĖ po keturių savaičių. Bilė nelabai suprato, kaip tai atsitiko.

– Noriu, kad mes gyventume čia, – pasakė mama.

Taip ir įvyko.

Nes mama buvo užaugusi Ohiuse ir porino visada ilgėjusis tų vietų. Norėjo pradėti naują gyvenimą kitoje vietoje, kur nors netoli Kristianstado.

Bilė neturėjo jėgų ginčytis. Mama bent jau sutiko, kad ji ir toliau lankys mokyklą mieste kartu su senais klasės draugais.

– Čia reikia apsikuopti, – pasakė mama joms baigus nešti dėžes.

Bilė sutiko. Tikrai reikėjo.

Buvo liepos mėnuo. Pats atostogų įkarštis, tačiau ji neprisiminė, ką veikė pasibaigus mokslo metams. Draugėms mintis persikelti į Ohiusą pasirodė visai smagi. Galės lankyti per vasaros atostogas. Važiuoti dviračiais į paplūdimį maudytis. Pasmaguriauti ledų uoste. Bilė stengėsi apsimesti, kad džiaugiasi ne mažiau už drauges, tačiau nesėkmingai. Iš galvos neišėjo dulkės, purvas ir visi anksčiau name gyvenusios šeimos palikti daiktai.

Atrodė, kad ji ir toliau čia gyvena.

Likus savaitei iki kraustymosi jos su mama lankėsi Lunde pas senelius. Senelis paruošė kepsninę, o močiutė

išvirė šviežių bulvių. Mintis persikraustyti jiems, atrodo, taip pat patiko.

– Jums reikia permainų, – pasakė močiutė glostydama anūkei skruostą.

Paskiau pradėjo verkti. Susirūpinęs senelis ėmė kosėti ir markstyti, sakė, neva kepsninės dūmai graužia akis. Nors Bilė matė, kad jam irgi liūdna.

Tėčiui mirus ji tiek verkė, kad manė nebeturinti ašarų. Vis dėlto turėjo. Dažniausiai naktimis, nors kartais ir vidury dienos. Dar niekada nebuvo patyrusi tokios baisios žiemos ir pavasario.

Jos tebeturėjo namą mieste, tačiau ketino netrukus parduoti. Bilė tikėjosi, kad niekas juo nesusidomės ir joms teks grįžti namo. Agento manymu, namą lengviau parduoti su baldais, todėl mama nusprendė kol kas nepersivežti daiktų.

– Ten juk ir taip yra daug baldų, o kol visus išmesime, gali užtrukti, – pasakė ji.

Bet tada Bilė užsispyrė.

– Aš niekada nemiegosiu jų šlykščiose, senose lovo-
se! – šaukė.

Mama sutiko. Lovas pakeitė, bet kitus daiktus paliko.

Kai kraustėsi, buvo šilta. Bilė surinko jos kambaryje paliktus daiktus ir sukrovė į dideles dėžes, kurių parūpino mama. Sutvarkė rožinį stalą, atrodžiusį taip, tarsi kažkas būtų ką tik prie jo sėdėjęs ir piešęs. Atsargiai surinko paskleistus piešinius. Nebuvo tikra, bet spėjo, kad juos piešė mergaitė. Daugelis buvo nespalvoti. Spalvomis paįvairintas tik vienas kitas.

Piešiniai vaizdavo įvairius dalykus.

Didelis ant akmens tupintis katinas.

Daugybė medžių, kurie, Bilės manymu, turėjo būti miškas. Iš už vieno kamieno slapta žiūrėjo berniukas.

Kitame pavaizduota labai pikta atrodanti mergaitė.

Bilė sudėjo piešinius į dėžės dugną ir uždengė kitais daiktais. Jai nepatiko tokie ryškūs anksčiau čia gyvenusios šeimos pėdsakai. Mama kalbėjo, kad joms reikia viską pradėti iš naujo, bet kaip kažkas gali atrodyti nauja tokiam senam name?

Tarpduryje išdygo mama.

– Ketinau važiuoti apsipirkti. Gal nori kartu?

Bilė susimąstė. Ne, nenorėjo.

– Gerai, – neprieštaravo mama. – Grįšiu už valandėlės.

Taip Bilė pirmą kartą liko naujuose namuose viena.

Ohlsson, Kristina

Oh-09 Stiklo vaikai / Ohlsson, Kristina; iš švedų kalbos vertė Mantas Karvelis; viršelio iliustracija Gedimino Skyriaus. – Vilnius: Nieko rimto, 2015. – 136 p.

Kristina Ohlsson – švedų politologė, buvusi kovos su terorizmu pareigūnė, nuo 2009 metų rašanti knygas suaugusiems ir vaikams. Dvylikametė Bilė kartu su mama persikrausto į mažesnę miestelį. Deja, naujuosiuose namuose dedasi keisti dalykai: kažkas beldžia naktimis, svyruoja šviestuvus, randasi šiurpūs užrašai... O mama Bilė ir jos draugu Aladinu netiki ir teigia, kad nieko panašaus nevyksta! Itin įtraukianti istorija apie vaikus, kurie patys ima ieškoti atsakymų į namą gaubiančias paslaptis, susijusias su pribloškiančiais praeities įvykiais.

Redaktorė **Edita Birulienė**
Korektorė **Danutė Ulčinskaitė**
Maketavo „**Nieko rimto**“ dizaino grupė
Tiražas 2000 egz.
Išleido leidykla „**Nieko rimto**“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB **BALTO print**
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius







Maži miesteliai yra ramūs ir tingūs. Juose gyvenimas teka lėtai, tyliai ir nuobodžiai.

Bilė pritūpė, kad geriau matytų. Ne, jai nepasirodė. Kuo ilgiau žiūrėjo į dulketą stalviršį, tuo labiau bijojo. Virš dulkesė jos padaryto brūkšnio buvo atsiradęs mažytės rankutės atspaudas, tarsi į vidų būtų užėjęs vaikas, padėjęs delną ant dulketos paviršiaus ir išėjęs.

Kažkas keista vyksta name, kuriame apsigyveno Bilė su mama. Atrodo, visi žino, kas dedasi, bet slepia tiesą. Namą gaubia senos paslaptys, kurias atkapstyti ne tik sunku, bet ir pavojinga. Ir kuo toliau, tuo darosi baisiau. Svarbu kuo greičiau suprasti, kas iš tikrųjų vyksta, kol nepasikartojo siaubingi praeities nutikimai...



www.niekorimto.lt

Akcijos ir ypatingi pasiūlymai

Tik internetu



ISBN 978-609-441-293-6



9 786094 412936